

Sygn. akt I ACa 529/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 października 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący	:	SSA Dariusz Małkiński
Sędziowie	:	SA Małgorzata Dołęgowska (spr.) SA Elżbieta Bieńkowska
Protokolant	:	Łukasz Patejuk

po rozpoznaniu w dniu 12 października 2016 r. w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) w W.

przeciwko A. J.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach

z dnia 24 lutego 2016 r. sygn. akt I C 845/15

I. **oddala apelację;**

II. **zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5400 zł tytułem zwrotu kosztów instancji odwoławczej.**

(...)

UZASADNIENIE

(...) w W. wniósł o zasądzenie od A. J. kwoty 77.693,22 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu. Podał, że umową z dnia 1 października 2014 r. nabył od (...) S.A. wierzytelność wobec pozwanego z tytułu umowy o kredyt gotówkowy z dnia 15 kwietnia 2010 r. Na dochodzoną pozew kwotę składały się: należność główna - 60.766,84 zł, odsetki umowne naliczone przez poprzedniego wierzyciela - 13.665,09 zł, skapitalizowane odsetki ustawowe naliczone przez powoda od należności głównej za okres od 2 października 2014 r. do 17 grudnia 2014 r. - 1.644,87 zł oraz koszty naliczone przez poprzedniego wierzyciela - 1.616,42 zł.

Nakazem zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym z dnia 23 stycznia 2015 r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie uwzględnił roszczenia pozwu w całości.

W sprzeciwie od tego nakazu zapłaty **A. J.** domagał się oddalenia powództwa. Podnosił, że powód nie wykazał, aby umowa kredytu została wypowiedziana, a także wysokości żądania dochodzonego pozwem, zarówno co do odsetek (umownych i ustawowych) oraz kosztów postępowania naliczonych jeszcze przez bank.

Wyrokiem z dnia 24 lutego 2016 r. Sąd Okręgowy w Suwałkach zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 60.766,84 zł i w pozostałym zakresie oddalił powództwo oraz rozstrzygnął o kosztach procesu.

Orzeczenie to zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne.

Umową z dnia 15 kwietnia 2010 r. nr (...) Bank (...) S.A. w W. (dalej (...) S.A.) udzielił A. J. kredytu gotówkowego w kwocie 90.000 zł. Kredyt miał być spłacany w 84 miesięcznych ratach do dnia 15 kwietnia 2017 r. Kredyt był oprocentowany w stosunku rocznym wg stopy procentowej obowiązującej w (...) S.A., ustalonej jako suma stawki referencyjnej i marży. Kwoty niespłaconych w całości lub w części rat kredytu – w terminach określonych w planie spłaty – stawały się zadłużeniem przeterminowanym i wymagalnym, od którego bank miał naliczać i pobierać odsetki wg zmiennej stopy procentowej obowiązującej dla kredytów przeterminowanych i postawionych, po upływie okresu wypowiedzenia, w stan natychmiastowej wymagalności. Ustalono też, że bank uprawniony będzie do wypowiedzenia umowy w części dotyczącej spłaty kredytu, m.in. w wypadku wystąpienia zaległości w spłacie dwóch pełnych rat kredytu, za co najmniej dwa okresy płatności. Skuteczność wypowiedzenia została obwarowana uprzednim wysłaniem wezwania do zapłaty zaległych należności. Termin wypowiedzenia określono na 30 dni, zaś jego formę – na list polecony. Przewidziano też, że w następnym dniu po upływie ostatniego dnia terminu wypowiedzenia, całe zadłużenie z tytułu kredytu wraz z odsetkami i należnymi opłatami, staje się zadłużeniem przeterminowanym i wymagalnym, od którego to zadłużenia (za wyjątkiem odsetek, opłat i prowizji) (...) S.A. uprawniony będzie naliczać odsetki według zmiennej stopy procentowej obowiązującej w banku dla kredytów przeterminowanych i postawionych w stan natychmiastowej wymagalności.

Wobec nieterminowej spłaty kredytu, pismem z dnia 21 czerwca 2013 r., (...) S.A. w W. wysłał wezwał pozwanego do uregulowania zaległości w kwocie 6.667,63 zł w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania zastrzegając, że w wypadku niedostosowania się do treści wezwania, z dniem upływu terminu na uregulowanie zaległości wypowiada umowę o kredyt gotówkowy w części dotyczącej spłaty kredytu. Wezwanie to doręczono A. J. w dniu 11 lipca 2013 r. i wobec niedostosowania się do jego treści, doszło do wypowiedzenia umowy kredytu ze skutkiem na dzień 18 sierpnia 2013 r. W dacie tej zmienna stopa procentowa obowiązująca w (...) S.A. dla kredytów przeterminowanych i kredytów postawionych po upływie okresu wypowiedzenia w stan natychmiastowej wymagalności wynosiła 16%, zaś odsetek ustawowych za opóźnienie - 13%.

W dniu 16 października 2013 r. (...) S.A. wystawił przeciwko A. J. bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), opiewający na kwotę 65.035,62 zł (należność główna - 60.766,84 zł, odsetki za okres od 16 listopada 2012 r. do 10 października 2013 r. - 4.208,78 zł i koszty związane z dochodzeniem należności - 60 zł). Postanowieniem referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym w Suwałkach z dnia 28 października 2013 r. tytuł bankowy zaopatrzonej został w klauzulę wykonalności (sygn. akt I Co 1692/13). W postanowieniu tym zasądzono też od pozwanego na rzecz (...) S.A. kwotę 101 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Toczące się w oparciu o ten tytuł wykonawczy postępowanie egzekucyjne, zostało umorzone postanowieniem Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wołominie – M. Ż. z dnia 5 listopada 2014 r. W postępowaniu tym (...) S.A. poniosło koszty w wysokości 101,73 zł.

W dniu 1 października 2014 r. (...) S.A. w W. zawarł z (...) (...) w W. umowę sprzedaży wierzytelności, której przedmiotem była m.in. wierzytelność w stosunku do A. J. z tytułu umowy o kredyt gotówkowy nr (...), obejmująca

należność główną w kwocie 60.766,84 zł, odsetki w kwocie 13.665,09 zł i koszty w kwocie 1.616,42 zł. Pismem z dnia 20 października 2014 r. (...) S.A. zawiadomił A. J. o zbyciu wierzytelności na rzecz powoda.

Pismem z dnia 23.10.2014 r.(...)wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 77.043,96 zł, powołując się na nabycie długu opiewającego na powyższą kwotę od (...) S.A.

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Wskazał, że w okolicznościach niniejszej sprawy nie był kwestionowany zarówno sam fakt istnienia wierzytelności A. J. wobec (...) S.A. z tytułu umowy o kredyt gotówkowy, ani też okoliczności towarzyszące zbyciu tej wierzytelności na rzecz powoda. Spór między stronami dotyczył wyłącznie wysokości dochodzonego pozwem roszczenia.

Mając to na uwadze Sąd I instancji wskazał przede wszystkim, że kwota dochodzonej pozwem należności głównej (60.766,84 zł), jest tożsama z wysokością należności wynikającej z bankowego tytułu egzekucyjnego opatrzonego sądową klauzulą wykonalności z dnia z dnia 28 października 2013 r. Zatem w sytuacji, gdy pozwany negował wysokość tej należności, winien był przedłożyć dowody na podstawie, których można byłoby ustalić, że dokonał spłaty kredytu w wyższej wysokości niż wynikało to z dokumentów bankowych. Dowodów takich jednak nie zaoferował.

Odnosząc się zaś do części roszczenia obejmującego odsetki ustawowe naliczone przez powoda od należności głównej za okres od 2 października 2014 r. do 17 grudnia 2014 r. (1.644,87 zł) podał że w istocie wyniku umowy przelewu wierzytelności wraz z wierzytelnością na nabywcę przeszły wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Zauważył jednak, że w § 12 i §17 umowy kredytowej zastrzeżono, że odsetki te będą miały charakter umowny, a nie ustawowy i naliczane będą według zmiennej stopy procentowej obowiązującej w (...) S.A. dla kredytów przeterminowanych i kredytów postawionych po upływie okresu wypowiedzenia w stan natychmiastowej wymagalności podlegać miała zmianom. Skoro więc powód domagał się zasądzenia odsetek ustawowych, a nie umownych, zatem tak skonstruowane roszczenie nie mogło zostać uwzględnione.

Sąd nie znalazł również podstaw do uwzględnienia powództwa w części dotyczącej zapłaty skapitalizowanych odsetek naliczonych przez poprzednika prawnego powoda (13.665,09 zł). Stwierdził, że pomimo zakwestionowania przez pozwanego zasadności i wysokości chodzonej na tej podstawie należności, powód nie przedstawił żadnych dowodów, które umożliwiłyby Sądowi zweryfikowanie sposobu wyliczenia dochodzonej z tego tytułu kwoty.

Ustosunkowując się zaś do żądania dotyczącego się zapłat kwoty z tytułu kosztów naliczonych przez poprzednika prawnego powoda, wskazał że jest ono usprawiedliwione jedynie do kwoty 202,73 zł. Powód wykazał bowiem wyłącznie fakt poniesienia przez poprzednika prawnego kosztów związanych z uzyskaniem klauzuli wykonalności (101 zł) oraz związanych z prowadzeniem przeciwko dłużnikowi postępowania egzekucyjnego (101,73 zł). W pozostałym zakresie dochodzone pozwem roszczenia z tego tytułu nie zostały potwierdzone stosownymi dowodami.

O kosztach procesu postanowił zgodnie z art. 100 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 490), uwzględniając przy tym fakt, że powód wygrał sprawę w ok. 80%, a pozwany ok. 20%.

O brakujących kosztach sądowych rozstrzygnął na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 100 k.p.c. (w przypadku powoda) i art. 102 k.p.c. (w przypadku pozwanego).

Apelację od tego wyroku wniósł pozwany, który zarzucił Sądowi I instancji naruszenie:

- art. 233 k.p.c. przez dokonanie dowolnej oceny materiału dowodowego zebranego w sprawie;
- art. 207 § 3 k.p.c. w zw. z art. 217 § 2 k.p.c. przez niepominięcie spóźnionych twierdzeń i dowodów powódki zgłoszonych w pismach z dni: 4 listopada 2015 r., 21 grudnia 2015 r. i 26 stycznia 2016 r.;

- art. 102 k.p.c. przez jego niezastosowanie i niezasadne obciążenie go kosztami procesu.

Wnosił o zmianę wyroku przez oddalenie powództwa w całości.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Wbrew wywodom skarżącego Sąd Okręgowy nie dopuścił się żadnego z zarzucanych mu uchybień, a przeprowadzone rozważania prawne i ich argumentacja zawarta w uzasadnieniu kwestionowanego wyroku zasługują na pełną akceptację i mogą być przyjęte za własne przez Sąd odwoławczy.

Sąd I instancji poddał wszechstronnej, wnikliwej ocenie materiał dowodowy zgromadzony w trakcie postępowania, ustalając prawidłowy stan faktyczny sprawy stanowiący podstawę do rozważań nad stosowaniem przepisów prawa materialnego. Sąd wskazał również wyraźnie dowody (w postaci dokumentów bankowych) na jakich oparł swoje rozstrzygnięcie, zaznaczając jednocześnie, że pozwany w żaden sposób nie zakwestionował ich wiarygodności, ani prawdziwości zawartych w nich danych.

Podkreślić także należy, że w sprawie bezsporny był fakt skutecznego nabycia przez powoda wierzytelności wobec pozwanego, jak również zawarcia przez A. J. umowy o kredyt gotówkowy nr (...), jak również to, że na skutek braku terminowej spłaty tego kredytu, (...) S.A. w W. doszło do wypowiedzenia tej umowy ze skutkiem na dzień 18 sierpnia 2013 r. oraz postawienia kredytu w stan wymagalności. W świetle zebranego materiału dowodowego i prawidłowej jego oceny, bezspornym pozostaje także fakt, że pozwany nie udowodnił, że na datę wypowiedzenia umowy kredytu niespłacona należność główna była niższa niż 60.766,84 zł. Pozwany na tą okoliczność nie zaoferował żadnych dowodów, a nawet nie wyjaśnił na czym miałyby polegać rzekome rozbieżności pomiędzy kwotą wynikającą z bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) (zaopatrzonego w klauzulę wykonalności na mocy postanowienia z dnia 28 października 2013 r. sygn. akt I Co 1692/13), a rzeczywistym jego zadłużeniem wobec banku. Nie wykazał również w żaden sposób, że nie istniały podstawy do wypowiedzenia umowy o kredyt, ani też że wypowiedzenie to było nieskuteczne.

Słusznie zatem Sąd I instancji zwrócił uwagę, że zgodnie z zasadami procesu cywilnego ciężar przedstawiania materiału dowodowego spoczywa na stronach (art. 232 k.p.c., art. 3 k.p.c., art. 6 k.c.). Jego istota sprowadza się do ryzyka poniesienia przez stronę ujemnych konsekwencji braku wywiązania się z powinności przedstawiania dowodów. Skutkiem braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach istotnych dla sprawy jest tylko to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia. Strona, która nie udowodni przytoczonych twierdzeń, utraci korzyści, jakie uzyskałaby aktywnym działaniem. Art. 6 k.c. określa reguły dowodzenia, tj. przedmiot dowodu oraz osobę, na której spoczywa ciężar udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia, przy czym Sąd nie ma obowiązku dążenia do wszechstronnego zbadania wszystkich okoliczności sprawy oraz nie jest zobowiązany do zarządzania dochodzenia w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie. Nie ma też obowiązku przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na tej stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 29.12.2003 r., sygn. akt I ACa 1457/03, OSA 2005/3/12; wyrok SN z dnia 17.12.1996 r., sygn. akt I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/poz. 76 wraz z glosą aprobującą A. Zielińskiego, Palestra 1998/1-2/204).

Mając na uwadze powyższe zasady, prawidłowo przyjął Sąd Okręgowy, że pozwany nie wywiązał się z obowiązku wykazania faktów, z których wywodził skutki prawne i ocena ta nie jest dowolna oraz znajduje oparcie w całokształcie materiału dowodowego zebranego w sprawie. Poza sporem jest bowiem, że A. J. nie zaoferował żadnych dowodów

pozwalających na przyjęcie, iż nie było podstaw do domagania się od niego zasądzenia kwoty 60.766,84 zł, tj. należności głównej z tytułu niespłaconego kredytu.

Wbrew przekonaniu skarżącego, zaskarżone orzeczenie nie uchybia również przepisom art. 207 § 3 k.p.c. w zw. z art. 217 § 2 k.p.c. Według pozwanego naruszenie wskazanych przepisów polegać miało na nieuprawnionym dopuszczeniu i przeprowadzeniu przez Sąd dowodu z dokumentów z uzasadniających żądanie pozwu.

Odnosząc się do podniesionego zarzutu w pierwszej kolejności zauważyć należy, iż w myśl art. 217 § 1 i 2 k.p.c. strona może aż do zamknięcia rozprawy przytaczać okoliczności faktyczne i dowody na uzasadnienie swoich wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej. Sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich we właściwym czasie bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Stosownie zaś do art. 207 § 3 zd. 2 k.p.c. w toku sprawy złożenie pism przygotowawczych następuje tylko wtedy, gdy sąd tak postanowi, chyba że pismo obejmuje wyłącznie wniosek o przeprowadzenie dowodu.

Z powyższych uregulowań wynika, iż Sąd ma możliwość, a nie obowiązek pominięcia twierdzeń, zarzutów i oddalenia dowodów zgłoszonych przez stronę po upływie określonego jej terminu. Skoro zaś zgodnie z art. 227 k.p.c. przedmiotem dowodu mogą być wyłącznie fakty mające istotne znaczenie w świetle podstawy faktycznej i prawnej sprawy, zatem dopuszczenie przez Sąd I instancji dowodów w postaci dokumentów uwiarygadniających roszczenie pozwu, było w pełni uzasadnione.

Odnosząc się zaś do zarzutu naruszenia przez Sąd I instancji art. 102 k.p.c., poprzez jego niezastosowanie i nie odstąpienie od obciążenia pozwanego kosztami procesu, odnotować należy, że postawienie skutecznego zarzutu wymaga wykazania, iż istniały podstawy do zastosowania tego przepisu w związku z wystąpieniem szczególnie uzasadnionego przypadku, który sąd powinien był uwzględnić. Nie zawsze bowiem zachodzą podstawy do rozważania zastosowania tego przepisu, gdyż decydują o tym okoliczności faktyczne konkretnej sprawy. Tymczasem skarżący, pomimo podniesienia zarzutu naruszenia art. 102 k.p.c. nie przedstawił żadnych argumentów przekonujących, że okoliczności sprawy świadczą o wystąpieniu takiego przypadku.

Nie znajdując zatem podstaw do uwzględnienia apelacji pozwanego, Sąd Apelacyjny w oparciu o przepis art. 385 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

O kosztach postępowania w instancji odwoławczej orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. poprzez obciążenie nimi pozwanego jako przegrywającej, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w pierwszej z powołanych regulacji. Kwotę 5.400 zł z tytułu kosztów zastępstwa prawnego strony powodowej ustalono w oparciu o § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804).

(...)